

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi-utca SIMON ház közelében
kereskedéssel szemben.

Hirdetmények.
Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmentellér levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSALALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre - - - - - 10 frt - kr.
Félévre - - - - - 5 frt - kr.
Negyedévre - - - - - 2 frt 50 kr.
Egy hóra - - - - - 1 frt - kr.

Hirdetési díj:
Ottasáhos petitor egyezri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyilttér 4 hasábos petitorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újdonásig sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat Szeptember 19.

182. szám.

A helyzet Keleten.

Budapest, szept. 18.

Egy római félhivatalos jelentés azt mondja, hogy ott azon nézetben vannak, hogy az utolsó napok alatt a helyzet Keleten nehezebb és feszültebb lett; és ragaszkodnak a felfogáshoz, noha Olaszország tökéletes egyetértésben jár el Angliával a keleti kérdésben és a Sigról szóló híreket Rómában egy pillanattal sem hitték.

A keleti kérdésnek ez a felfogása annál figyelemre méltóbb, minthogy oly helyről érkezik, hol ez irányban majdnem teljesen érdek nélkül vannak s így a helyzetről elfogultság nélkül alkothatnak objektív képet. A pesszimizmust, mely a fenti felfogásban nyilatkozik, természetesen részben vissza lehetne vezetni arra, hogy az olasz kormány publicisztikai közlegeinek nincs érdekében a helyzetet nagyon rózsás szíjben festeni, mert ez által csak megnehezítenék a hadi költségvetés különben sem sima megszállását. Mindamellett az olasz kormány autoritására el lehet hinni, hogy legújabbban a feszültség a Keleten erősebb és a helyzet nehezebb lett.

Tényleg úgy látszik, hogy a konstantinápolyi miniszterváltással egyuttal rendszerváltozás is jár karöltve. Kiamil pasa elbocsátása óta a porta nem akarja, vagy nem tudja megtalálni politikájának régi irányát. A mint még mindig nem tudjuk, mely közvetlen okból üzte el hivatalából a szultán oly hirtelen és oly csufosan a volt nagyvezírt, ép úgy nincs még csak sejtelmünk sem arról, mily politikai irányt képvisel Djevad pasa. Az új nagyvezírt semmi esetre sem lehet a hármass szövetség barátai közé számítani, mert ha az lenne, nem kellett volna a szultánnak Kiamiltól megválania.

A legnagyobb valószínűség azon feltevés mellett szól, hogy Djevad pasa egyedülre még maga sem tudja, hogy mely oldal felé hajlik az új politikai irány. Sejtethető hogy ez a le nem kötöttség

ajánlotta őt a szultánnak, aki — úgy látszik — inkább lemondott az államférfi tapaszta'atokról, csak hogy oly nagy vezírt kapjon, aki egy irányban szíves lekövete s a helyett, hogy politikát csinálna, abban találja becsülványát, hogy híven keresztülviszi császári ura intencziót. Hogy a szultán ezen intenczió miben állnak, az épen a felette fontos kérdés az európai békére nézve.

Elég rossz már az, hogy a pora politikáját ezentul nem céltudatos államférfiakból alakult kabinet csinálja, hanem a padisah akarat nélküli eszközök. Mert izgékony véralakata folytán Abdul Hamid minden befolyásra nézve hozzáférhető, különösen pedig a palotabeli közvetlen környezetének befolyása hat rá, mely környezetet tudvaleg nem áll megvesztegethetetlen elemekből. Az új helyzet tehát csak a saját akarat szerint vezetett, autokratikus politikának fikcióját hozza a szultánnak.

Mint eddig, úgy ezentul sem Abdul Hamid politikai rendszere fog érvényesülni, hanem tanácsadói-é. Az egész különbség csak az, hogy eddig felelős férfiak mintegy európai ellenőrzés mellett irányozták Törökország sorsát, míg ezentul palotakedvezcek felelősség nélkül állásokban szuggerálják a szultánnak azt a politikai irányt, melyet a porta választani és követni fog. Épen ez a fordulat az, ami Olaszország hivatalos köreiben azt a nézetet érlelte meg, hogy a keleti helyzet nehezebb s feszültebb lett.

Többé nem lehet bízni a török politika érzelmi jórahalóságában. A divánok nincs saját nézete, hanem vakon teljesíti a szultán intéseit; Abdul Hamidnak pedig nincs saját akarata, hanem a palotabeli kedvezencei által sugalmaztatja elhatározásait. A török politika alól tehát elvonták a szilárd talajt és a világon a legingadozóbb alappal pótolták.

Mert mindenki tudja, hogy mily uton-módon lehet megszerezni e kegyenczek kegyét: mint valami árverésen, — a ki legelőbbit ígér, azé az árverelő

tárgy. Ez az, ami Európában mindenütt, és különösen monarchiánkban jogos aggodalmakat kelteni alkalmas a jövő alakulások tekintetében a Keleten.

Az ily helyzet veszélyei kézzel foghatók s nem kell őket még előbb bizonyítani. Konstantinápoly a legexponáltabb pont Európában s elég baj világrészünk minden népeire, ha a mérvadó befolyást a döntő körökre nem becsületes elvek, hanem ravasz ármányok bírják.

A jövő évi államköltségvetés. Gróf Szapáry Gyula kormányelnök és Wekerle Sándor pénzügyminiszter Bécsben időznek. Több napig maradnak ott, mert most tartják meg a közös miniszteri tanácskozásokat a jövő évi közös költségvetésről. Tegnap és ma a miniszterek egymás közt értekeztek, vasárnap pedig a király ő felsége elnöklése alatt kezdődnek a döntő tanácskozások. Ezek alkalmasint eltartanak a jövő hét közepéig.

Külföld.

A hármass szövetség szerződése. A Times párisi levelezője állítolag Budapestre a következő értesítést kapta a hármass szövetség szerződéséről: A megújított hármass szövetség szerződésének hivatalos szövege a casus belli definicióját rezerválta. Csak a legutóbbi hadgyakorlatok alkalmával állapította meg ezt a pontot a két uralkodó. Ferenc József ő felsége a következő három esetet indítványozta a melyek bekövetkezésekor a casus belli beáll: 1. ha Franciaország megtámadja Olaszországot. 2. ha Franciaország megtámadja Németországot és 3. ha Oroszország megtámadja Ausztria Magyarországot. Ha a Times híre való, a mi nagyon kétséges — úgy az 1888. évi február 3-án közzétett, 1879. október 7-én kelt szerződés erősen megváltozott, mert e szerint Ausztria Magyarország és Németország csak az esetben kötelesek egymást kölcsönösen egész erejükkel támogatni, ha Oroszország a két állam valamelyikét megtámadná; ha pedig Franciaország támadná meg Németországot, úgy Ausztria Magyarországot csupán jóakaró semlegességre köteles és csakis orosz-francia szövetség esetén tartozik Németországot támogatni.

A német császár tiszta. Európaszerte kedvezetlen hangulatot támasztott Vilmos császár erfurti felkúszóttója, a melyben magán táviratok szerint „korszikai

parvenünek nevezte I. Napoleont. Párisban pedig óriási izgalmat okozott, hiába jött a félhivatalos lapokban, hogy a császár nem jött-mentek, hanem „hódító“-nak nevezte a nagy Napoleont.

De a francia sajtó a „parvenu“-t hiszi és nagyban háborog, mert a nepoleoni diadólág kedves még a republikánusoknak is. A párisi lapok úgy vélekednek, hogy ez a toást mintegy válasza a kroustadti orosz-francia tüntetésre. Ha az, el is érte célját, mert a vágás nagyon fáj a francziáknak. A külöben is nagyon kedvetlen hangulatot persze Európaszerte éppenséggel nem javította ez a kemény hangu császári díkező. A bürzék ijedeznek, a lapok borongós kedvel ezikkezek s jó szerencse, hogy már a tének magyunk neki. Ilyeakor nem jóslgathatni közel jövőre puskaropozást.

Uj hármass szövetség. Igen érdekes az a hír, mely fölmerült, hogy Dania formaszereu csatlakozott az orosz-francia szövetséghez s katonai egyezményt kötött, mely szerint háboru esetéu mag fogja szállni Schleswiget, természetesen csak úgy, ha lehet. Noha ez a hír állítolag Lyonból származik s kerülő utakon jutott Berlinbe, ott mégis nagy figyelmet kelt. Épen nem tartják lehetetlenné, hogy a hír igaz. Hogy Dánia nem barátja Németországnak, az bizonyos. Hogy azonban fegyverésen, Németország ellenségei közé fogna állani, az még kevésbé bizonyos.

A csár — megörült.

Londonban egy beavatott orosz ember lelepezéseket írott az orosz csár magán életéből s azokat kiadta Gaganheim londoni ezég. A füzet igen érdekes, mert azt híreszteli világgá, hogy az orosz csár megörült. Ignatiev és pártja juttatták oda a szerencsétlen uralkodót, hogy maggyögült lélek szervezete, mert atya halála után ébrentartották benne a bosszúretet és egyuttal emberyüllőivé tették. Uralkodása első napjaiban a fenyegető leveleket és nyomtatványokat nem a nihilisták csempésztek szobábe, szalvétája alá, hanem Ignatiev emberei vitték a palotába. Nem mondja a rópirat, hogy egészen elsőtűli az orosz csár elméje; nem, csak hogy egészen megváltozott.

Kreatúrának a munkája annyira megrottotta lelké, hogy nem tudván aludni, sem nyugodni, kábító italokhoz folyamodott, melyeknek vagy mennyiségben való élvezete természetesen nagyban hozzá járult ahhoz, hogy szellemi erejének utolsó maradvékát is megsemmisítse.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Lac Leman.

Irta: Serli Sándor.

Még van hely, hol a természet vagy emberi mű szomorubb emlékeket ébresztene, mint ez elhagyott sötét falak.

Földszinten az őrség s csatlósok lakása van. A hajdani ebédlő még meglehetősen épen maradt; a tágas terem két gazdagon faragott faoszlopon nyugszik, a boltozatot barnafarbarkolat fedi. A kemence füstös szája elhagyottam tátong. A szegletben megrepedezett őreg-zöld cserépkályha indul porladozásnak s egyik oldalon terjedelmes pohárszék veti odvas hátát a falnak.

Az első emelet egyrészt a várnagy lakása foglalja el; másik részében pedig az igazságot szolgáltatották, oly értelemben, amin erről a középkorban szó lehetett. Ha a vádlott veszedelmes ellen volt, a bíró, — ki vádló is volt egy személyben — felülte a hóbérruhát s hamarosan foganatot szerzett ítéletének. Ezt nevezték a középkori hűbérurak igazságszolgáltatásnak. Az ítélet ellen nem volt felebezés. A bírót capacitálni vagy a határozat ellen felfolyamodással élni csak ágyudörgéssel lehetett, az argumentum a buzogány volt, melynek nyomatékot az erős férfi kar szerzett.

Ez volt az a sokat emlegetett „régí jó világ.“ Minden kigondolható fajta a kintő eszközöknek, melyet az inquisitio leleményessége teremtettt, — megtalálható itt; most szürke por borítja a vészes emlékü eszközöket. A

vassajtók, melyek a szegény áldozatból vért faesartak, a fogók, melyek a hust darabonként szaggatták le a kintőttről s a fémlapok melyek megtüzesítve a rálépőt örületes tánczra kényszerítik — összerezdásodva hevernek szanaszét.

A felső emelet a város közvetlen rendelkezésére állott; egy jó részét a tágas lovagterem foglalja el, hol egykor a fényes ünnepek, elfogadások rendezték; a csapasz falon zászlók és büszke címerek helyén szürke pókháló leng.

Alacsony ajtón innen a hercegnő, majd herceg hálószobájába jutunk, melyeket titkos folyosó köt össze. Az urnó szobája valamikor a nehéz selyem-bársony függönyök terhe alatt majd megszakadt, ma már csak néhány különös módon épen maradt díszes szekrény, emlékeztet a hajdani fényre; egyetlen márványkeretes ablaka a kristálytisza tóra néz, mely e tájon 800—1000 láb mélységet is meghalad. A herceg szobájában fehér keresztkekkel behintett veres menyeges ágy nyújtózkodik gazdátlanul, a falon egy vadászatot ábrázoló festmény elmosódó nyomain láthatók.

Néhány lépcső a kápolnába vezet, hol a százados karosszék, oltár és szőszék, gyöztelmes daczolnak az idővel; a félhomályban csak a csuklyás barát szikár alakja hiányzik.

Legutolsó udvarban van az oubliette: egy sötét üreg, hova éltető napugár be nem hatolhatott; ennek egyik szegletében fátong egy mély nyílás, mely függélyesen halad lefelé, oldalát éles kések s hegyes nyársak borítják, az aljon levő sziklát pedig a víz nyaldossa. A szerencsétlen áldozat, — kit károhozatos sorsa, meg a durva martalócok karja e rejtett üregbe hozott — amint mit sem sejtve lépkedett, a szük nyíláson keresztül a

feneketlen örvénybe zuhant s a köveken megtépett testét a víz zavaros üle nyelte el.

E zivatáros idők tovatűntek, a várban is sok minden megváltozott.

A vár bejáratán mogorva csatlósok helyett ugyancsak mosolygó arcu Mademellel fogad, szívesen ajánlkozva megmutogatni a vár nevezetességeit. Nem kell sem fényes rang, sem magas születés vagy nagy hatalom, hogy az ősi termekbe bejuss, — csak néhány centimes. Az igaz, hogy most ez az első nagy hatalmasság.

A lovagteremben, hol egykor a szavojai herczegek nehéz kardja csörgött, ázott turista társaság csoszog; a hercegnő szobájában, hol a kedves troubadour lantja pengett egykoron mélabus dallamot kísérve, most néhány éhes egér czinczong.

Tempera mutantur et nos mutantur in illis.

Hogy mikor vetették meg Chillon alapját, arról a krónikások hallgatnak; régi története a népvándorlás zivataraiban vész el. — Annyi bizonyos, hogy már 830-ban fennállott, mert ez időtájt tartá itt fogva Lajos császár Vala grófját, kinek összes büne abban állott, hogy kortársainál okosabb volt, ezek feltékenységét magára vonta. Hamis vádak követteztében több évet töltött Vala nemes grófja Chillonban, mely mint maga írja: „Iszenyok és elhagyottság tanyája volt.“ — A mostani Montreaux helyén csak kis kápolna állott, a Rhone termékeny síkjait vizsálykodó lovagok s kőbor longobárdok pusztították el, csak elszórtan volt a vidéken egy-egy kis kolonia.

Chillon fénykorát Péter, a hatalmas szavojai herceg idejében élte. E nagyraavágó s vitáz olygarcha Svájc egész nyugoti részét hatalmába keríté. Chillon emelte széles bir-

tokai főerősségévé s itt tartá fényes udvarát. Kedvenc szenvadélya volt a tavon csolnakáni, s a ringó habokon hallgatni a dalnok hósi dalait.

A vár aztán a szavojai ház jó vagy rossz sorsában osztozkodott hosszú ideig; karsu tornyán Szavoja ezüst keresztet lobogója lengett. — A magas termekben nagy ünnepeket, gazdag lakomát ültek a szép hölgyek s vitéz lovagok; a vár dohos börtöneiből pedig ártatlanul kintzot folyók átokkal vegyes jalkiállása hangzott.

Amint az idő folyt Chillon hajdani fénye is lehanyatlott. A mult században, midőn a katonaságot kivonták belőle, minden hadászati fontosságát elveszté; a várnagy egyszerű kulcsárrá süllyedt, s az őrség két zsanárból állott; termét raktáru használták.

A sziklavárát az enyészettől egy költemény Byron „Chillon foglya“ menté meg, mely a világ figyelmét e kastélyra irányzá, s felkelté a vágyat a svajcziakban megmen-teni e drága emléket az idő pusztításától.

Byron meghasonlva önmagával s kitaszítva a társadalomból, mely nem érté meg magas röptü gondolkozását s nem tudta meg-bocsátani a lángszellem némi botlásait — odahagyta Angliát s Svájcot kereste fel, hogy nyughatlan lelke nyugalmat találjon. — Egy napon barátjával Hobhouseval Clarensből hajón ellátogatott Chillonba, melynek még akkor nem ismért mutját; leszállott a földalatti börtönökbe is. E mysticus hely, Bonnivard gyászos története, mit itt hallott először, erősen felizgatták kedélyét. Barátjával gyalog indult vissza Clarensbe: „Érzem, — így szólt utközben — hogy a vidék szellemének varázshatalma alá jutottam. Lelkem megittasodik a természet bájától. Ez a hely

Mai számunkhoz egy és fél iv melléklet van csatolva.

Hol teremt méri végig lassu lépéssel, lesütött szemmel, majd sietve szalad teremtől teremt, a kertbe és vissza, míg csak erőltlenül össze nem rogy.

Máskor — és ezek tények — órák hosszú szünet után fekszik dolgozószobájában, az örökös merény tekintetével bámulva a semmi-ségbe, míg egyszerre csak feljegy és felugrik és becsengeti gardáját, cselédségét. És midőn ezek kérdő tekintettel néznek reá s öntudata visszatér, akkor egy kézműdolattal int nekik, hogy távozhassanak.

Az orosz alattvalók szenvedéseinek tehát Ignatiev és pártja az oka, akik hatalmukban tartják a fejedelmet, az udvart és az egész országot.

A füzet írója szerint Európának kellene beleavatkoznia, hogy megszüntesse az emberetlen állapotokat Oroszországban.

Polgár és katona.

Szeptember 18.

Minden időben nyílt sebét képezte minden olyan állami életnek, ahol a védelem a lakosság jelentékeny részét vonta el egyéb, produktív foglalkozástól, szóval ahol nagyobb, állandó hadsereget kellett tartani: az a szinte ellenséges viszony, mely a katona s a polgár között kifejlődött.

A baj eredete természetes. Az államot alkotó emberek bizonyos hányada, azon a címen, hogy majd adandó alkalommal visszaver egy ellenséges támadást, igényt tart arra, hogy a többi ember munkájának gyümölcséből eltartassék.

A hadsereg nem produkál, hanem erőt von el az okon, hogy egy illuzórius valémit, a béke biztonságát produkálja. Minthogy az nem kézzel fogható eredmény, természetes, hogy a vele való foglalkozás is egészen elüt a közönséges, reális hivatásoktól.

Dacára annak, hogy manap már a háború is elvesztette a maga középkori, hősi jellegét s az egyéni vakmerőség szerepét a matematika foglalta el a maga ellenállhatatlan, gépies ülési rendszerével: mégis pusztán az a gondolat, hogy oldalán van egy eszköz, melynek bevalott, megengedett cseléje a pusztítás, a katona lelkiállását még mindig valami különleges zománczsal vonja be.

Az a jelenet, ahol az „ember tragédiában” egy katona elveszi egy mesterlegény táncosnőjét, azon brutális indoklással, hogy övé a fegyverjoga, s a keserű följajdulás utána: „Nohát, jenézessel miért tetézi, Ha már ugyanis nadályként szívja vérünk?” „Többé kevésbé ráillik a mi egész szunyos civilizációnkra.

Korunk ideális célokra tör, az emberek egyességéről, örök békéről álmodozik s a tudomány irányzata olyan, hogy kiirtja az őt vizsgáló minden parányi gyökérszála-cskáját s e mellett minden nemzet, kivéve a boldog Észak-Amerikát, állig fegyverkezve, immár alig elviselhető sarcozt fizet a közép-ker egy ránk maradt előítéletének.

Am de nem álmokkal, hanem meglévő tényekkel kell számot vetnünk, ha tisztán akarjuk látni állapotainkat. S ezek bizony nem valami tulságosan rózsásak.

Sajátságos államjogi alakulásunk egyelőre kizárja a hadsereg nemzeti jellegét; bár konstataciónk kell, hogy a katona és polgár közötti viszonyra vajmi kevés befolyása van a hadsereg nemzeti voltának, amire eleven példa Franciaország.

Istenek lakául van teremtve. Ily érzelmek közt írta meg aztán Ouchyban az ismeretes „Chillon-i foglyot.”

A sors különös játéka: a romlásnak induló vár a világot egy örökbecsű költemény-nyel ajándékozta meg, s a költemény hálából megmenté a vár életét.

De hát ki volt az a Bonnivard, kiről Byron oly meghatóan zeng?

Bonnivard Szavojának született, tanulmányait Turinban végezte s 20 éves korában örökösödés folytán perjel lett Genf egy kül városában a Szt. Victor nevű kolostorban. — Ettől fogva minden erejét, tehetségét arra áldozta, hogy Genf polgárait a nagyravágyó püspökök s zsarnokoskodó szavojai hercegek hatalma alól kiszabadítsa, s a reformációval együtt ébredező szabadságot, felvilágosultságot s a kor új eszméit terjeszse.

E nemes törekvést szabadságával fizette meg. Maga beszéli el elfogatása történetét: „Maudenban elhatároztam, — ugymond, — hogy visszatérek Lausanneba. Midőn Joratba érünk, kilép az erdőből Beaufort Antal Chillon kapitánya néhány társával, kikkel eddig a fák közt rejtőzködött. Ezek az emberek aztán nekem rohannak, urok nevében foglyul ejtenek, s összekötözve Chillonba hurcolnak, hol keserű fogság várakozott rám.”

Rideg börtönbe vetették Bonnivardot, nehéz vasbilincsekkel az érdes oszlophoz láncolták. 6 évig volt így fogva (1530—36) a rövid lánc nem engedte, hogy csak néhány lépést is tehessen. A fent leirt börtönben az őtűdik oszlopban most is meg van a vaskarika, mely Bonnivardot az oszlophoz láncolta; s a sziklában most is látható két mélyedés, mit Bonnivard lába vajt, mert hisz 6 esztendő nehéz rabságban úgy szólván egy helyben kellett állania. Az oszlopba, mely Bonnivard kinszenvedéseinek tanuja volt, — véste be nevét Byron, körül a falat nevek milliói borít-

Arra kell törekednie minden hivatott tényezőnek, hogy a foglalkozásbeli különállóságból eredő idegenkedés a katona és a polgár között a lehetőségig csökkentessék.

Kölesönös előzékenység, egymás érdekeinek hajlamlainak, sokszor bizony gyöngeségének tiszteletben tartása, a társadalmi érintkezés fokozása, mind hathatósan odaműködik: hogy az ellentétek, surlódások nélkül, kiegyenüljenek.

Örömmel kell ezért üdvözölnünk minden olyan mozzanatot, mely ezen egészséges irányzat előhaladásáról tesz tanuságot.

Nem hiányoznak nálunk az oly elemek, melyek sokszor okkal, még többször ok nélkül, politikai tökélet faragnak olyan magánjellegű összeültözésből, tapintatlan nyilatkozatokból, elhamarkodott tettől, amelynek biggadt megfontolás után, semmikép sem lehet az általánosra kiható jelentőséget tulajdonítani.

Am épp mivel ez a törekvés léptenyomom fölmerül, kívánatos, hogy mind a hadsereg, mind a polgári társadalom vezető körei fokozott gondot fordítsanak az egymás iránt való jóakarati, barátságos érzület táplálására, fejlesztésére.

Történet és történet ez irányban sok elismerésre méltó, éppen a hadsereg magasabb rétegeiből eredően: ami csak természetes folyamodványa a legelső Hadur szepítőlen alkotmányos érzületének.

Szép példa erre az az ünnepség, melynek a napokban Temesvár volt színhelye.

A mi hadtestünk parancsnokát Waldstättén János báró tábornagyot érte ama megérdemelt kitüntetés, hogy Temesvár város közgyűlése diszpolgárrá választotta meg.

A hadsereg egyik legkiválóbb katonájának nyújtott ezen polgári koszorú a polgári társadalom, egy nagy magyar város emlékedése körül szerzett nem muló, érdemeket kíván jutalmazni, meghálálni.

Nagyon örvendének, ha minden magyar városnak akadna egy pár katona polgár, mert ez azt jelenti, hogy a kölesönös egyetértést, tiszteletet, rokonszenvet a polgárság s a hadsereg között semmiféle alacsony forrásból eredő, ha nem is vesélyes, de mindenesetre kellemetlen incidens nem zavarta meg.

Tutti-frutti.

Volt nekem egy jó barátom, a ki mind egyre házasodni akart.

„Kérlek szépen, így szól egyszer hozzám ez a kis Luiza éppen az én kedvemre való, csak az a baj, hogy kevés a hozomány.”

— „Téged csak a bánt? Öreg ember az apja, félig már sirban a lába s a leányra roppant vagyon néz.”

„Pompás eszméd van, elveszem.”

Elis vette.

De volt nekem egy barátom is, a ki mellelesleg legyen mondva szép is, gazdag is volt.

„En magam ranghoz sohasem megyek férjhez, nekem legalább egy báró kell!” — mondaná ez a piczi száju aranyos kis jószág. Addig ábrándozott bárókról, grófköről, míg egyszer csak légvárai szétfoszlottak s ő szépecskén otthonn cseppent.

Ilonka nagysám hamis leány volt, mindenben csak a szépet kereste. Bálokon, ha neki valami nem kellemetes arczu egyént mutattak be, az igaz, hogy elment vele tán-

ják, köztük több nagy név olvasható: Eug. Sue, George Sand, Victor Hugo stb.

1536-ban az egyesült berni és genfi sereg ostrom alá fogta Chillon, hogy a szabadság martíryját kiszabadítsa. A fogoly remény s aggodalom közt hallgatta az ágyuk zörgését. A vár két napi ostrom után megadta magát. A mentő sereg sietve szaggatta fel a nehéz ajtókat s ujongva kiáltá: „Bonnivard szabad vagy!” — Hát Genf? Az is szabad! — Az örömtől kábult fogoly tántorogva hagyta oda börtönét.

Megindultam mondtam bucsut az ódon falaknak, de a mint a szabadba léptem, minden illuzióm lehűtötte egy hideg zápor. Valódi orkán zuggott végig a tavon, az eső ömlött s ha az ember nem akart borig ázni, ugyancsak előkellett venni ügyességét, hogy a vár előtt futó villanyos vasuton helyet szorítson magának.

Montreuxban várt hajónk, de mikor beakartunk szállani, elszakított a köteleket, összetörte a rév gerendáit s kicsapódott messzire a vizre Pokoli idő volt. A társaság jó része jobbnak látta a szárazon maradni. Nagy nehezen mégis sikerült bejutni a hajóra. Met-sző hideg szél fújt, bűnbölt; s a tó haragosan hánykódott s mérgeben ugyancsak megtánczoltatta hajónkat.

Volt nagy rémület, különösen a hölgyek közt, azt hitték, hogy már itt a világ vége; s a f-délzetben dus aratást tartott a tengeri betegség.

Szerencse, hogy magam is nem voltam az áldozatok közt, mert akkor nem lenne kedvem megénekelni e napot.

Az utolsó forradalmi proklamáció.

Az 1848—49-iki szabadságharc emlékeinek kiállítására nemcsak ama nagy idők nagy eseményeiről szóló képekben, nemcsak a vér-

czolni, de az illető nem is hívta újból, mert mindenre csak „igen” vagy „nem” mel felett s úgy tette magát, mintha nem értene a tánczhoz.

De ennek a nem akarásnak egyszer meg is adta az árát.

Kiss ur bemutatja barátját az említett kisasszonynak:

„Bodó ur!”

A kisasszony rá néz, de mintha gondolta volna magában: „Mi az ördögöt akarsz te velem” — s ezt mondja neki: „Nem bánom, de csak egy kicsit” — s azzal elment a bemutatott gavallérral táncolni, kinek csak úgy kellett maga után vonzolni táncosnőjét.

Alig tesznek néhány lépést, a fiatal ember megállt s ezt mondja bájos táncosnőjének:

„Nagysád, ez volt a kicsi. Alászolgája” — s ő nagyságát a faképnél hagyta.

Az ember nem merné elhinni, mi minden jár az esze az olyan kis leányoknak, a kik még csak az elemibe járnak.

Margit: „Pompásan mulattunk tegnap este a tánczórában. Az a Ferke gyönyörűen tánczol.”

Emma: „Igazságod van, ő a legjobb tánczos, csak olyan — csunya ne volna.”

Margit nem válaszolt, ebben ő is osztotta barátjánéja véleményét.

Nem rég elkellet utasnom, a mint egy állomásra érünk, rá gondoltam egy barátomra. Megáll a vonat s ez az én kedves barátom mint egy szellem előttem terem.

Soha ilyen kellemetes véletlen, azt sem tudtam hirtelen, mit szóljak hozzá.

Mikor beakartok ismét kocsiúmban szállani, ezt sugja nekem az én barátom: „Ez az illető, ki most a te kocsiúba színt beszállani akar, úgy látszik, valami különös hölgy lehet.”

Az én barátomnak igaza volt. Volt neki mindenféle kisebb s nagyobb skatulyája, különböző apró-cseprő tárgya, — hisz ritka nő az, a ki sok lemmel ne utaznék.

Egyszer csak valami leírhatatlan szögöt éreztem. Mi lehet az? Az én utitársom felnyit egy skatulyát s abban szétört — tojások mellett összevissza volt pakolva: vizitélő kalap, keztütyű, szalag, kalács és az elmaradhatatlan puder. (Valyon mi lehetett a többi skatulyában?)

Nem szóltam semmit, ő tisztogatni kezdte összepoecékolódott holmiját s ezzel éppen akkor készült el, mikor már a vonatról le kellett szállnia.

„Bocsánatot uram!” reményem, nem haragszik?”

„A világot néz!” — voltam olyan udvarias, hogy ezt válaszoltam.

„Azt mondják, hogy Nagysádnak kökemeny szive van?”

— „Ugy van.”

„És hogy lehetetlen, hogy valaki abba befészkelhesse magát.”

— „Ugy van. Soha, senki.”

„Es miért Nagysád olyan kegyetlen?”

— „Ugy látszik, ön nem tudja, hogy vannak közsüvi teremtesek. Nem tehettek róla, én sohasem szerettem senkit, nem tudok s nem is fogok soha senkit sem szeretni.”

— Valjon igazat mondott ez a leány?

„Te Gyurka, nem restelted magad, már megkértél vagy huszonöt leányt és mindtől sorra kosarat kaptál?”

tanuktól maradt drága ereklyékben gazdag, hanem a függetlenségi harcra vonatkozó okmányokban is. A proklamációk gyűjteményében állandó élelnek érdeklődés tárgya az utolsó forradalmi kiáltvány, a mely a kiegyezés előtt négy évvel, 1863. nov. 24-én kelt s a következőleg hangzik:

Kossuth Lajos Kormányzó Rendeletéből Az országos Függetlenségi Bizottmány

A Nemzethez.

Tántorithatlanul él Nemzetünk keblében a hü ragaszkodás az 1849-iki zászlóhoz. Minden alkut kizáró határozottsággal el van a Nemzet nagy többsége tökéletes lerázni Hazánkrol a gyűlölt német uralom jármát.

De mert nemzeti életünk külsérségei újabb időben ez eltökéltséssel nem voltak összbangzásban, Hazánk természetes szövetségeseinél külföldön Nemzetünk határozottsága iránt kétség támadott.

E kétség volt a legnagyobb akadály Kormányzónk útjában Hazánk felszabadításának biztosítására intézett törekvéseinél.

Ez akadálynak elhárítását sürgős parancsoló szükségké teszi a világesemények legújabb fordulata, mely az idején járomban szenvedő népeknek a felszabadulásra kedvező kilátást ígér.

Életjeit kell adnunk; miszerint természetes szövetségeseink meggyőződjenek, hogy a közös ellenség ellen a Magyar karjára bizton számíthatnak. — Gonddall kell lennünk, hogy az események fordulata felett megfélemlített Osztrák ámitásai Nemzetünket hálóba ne kerithessék. — Készülnünk kell! hogy a kedvező alkalmat erélyesen felhasználni képesek legyünk.

— „Nem baj az, barátom, majd hozzám jön a huszonhatodik.”

Jól tudom, hogy ki fogok kapni, mivel hogy ily szörnyű dolgokrók firkálni merészeltem. De én védekezem a „Barátfülek” mottójával:

„Kinek nem inge, ne vegye magára.”

László József.

Napi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígdtató, kiadó hivatal és az irattár a felelelő felvilágosításokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünneppnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pnteken délelőt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünneppnapokon d. u. 6 órakor a „Margit-fürdő” nagytérmeben.

— „Vasárnap” című állandó mellékletünk mai száma következő tartalommal jelent meg: G a b a n y i Arpád (arczképpel) írta Bársony István. — Kis madaram halálára.

Veres Litvay Viktoriától. — Szerelém. Kép. Boldizsár Kálmántól. — Hullafának a levele. Természettajzi csevegés Rácz Sándortól. — Vele dimádkozom Vers. Senki. — Mivolt nekem. Vers. Lévay Mihálytól. — Csendes biztonság. Vers. — Diva a tlelével Budapestről.

— Len a Vittorio Berzejo regénye. Folytatás. — Fejtörő. Képtalány. Számrejtvény. — Képek. Gabányi Arpád arczképe. Valamit sugok magának. Karvaly eredeti rajza. — Utczai ruha.

— Isteni tisztelet. A reform. nagy templomban holnap a következő lelkesedik predikálnak. Nagy templomban, Némethy Lajos a kis templomban Mindszenti Imre, az új templomban Könyves Tóth Kálmán, az ispotályi templomban Ladányi Gyula.

— Botrány a temetőben. Ily című esőtörtőki hírlinkre vonatkozólag lapunk egyik munkatársa fölkereste az illető kath. káplán urat, Görgényi Jenőt Természetes és mindenki által könnyen érthető dolog, hogy ő minél szelidebb szíben iparkodik feltüntetni a dolgot. — De azt ő maga is beüsméri, hogy szórul szóra használta a gyermekét temető apával folytatott dogmatikus hangu szövevényében ezt a kifejezést: „A dög mellé is szurhatunk karót.”

A tisztelendő ur azt állítja, hogy papi hivatásának tudatában nagyon fel volt indulva, mikor egy hívének nyugvó helyén nem látta a katolikus hitnek és a feltámadás reményének jelképét. De hát lehet e egy papnak, ha még olyan fiatal hév buzog is benne, annyira megfeledkeznie hivatásának komolyságáról és a keresztényi szeretetről és türelméről, hogy nyilvános helyen, amilyen a temető és papi

— Nem 12-ig terjed 1171 anyak 33 (28 törv. 5 pár. R. k. fiu együtt 2 éves 3 törvény I. törv. 17 fiu, 26 ezen idő egyén. Erkel luth. 1. izr.

— A ezzenel Kálmán hákamara névből fegyvertán az ügy tetett.

— Kra látható Zádpet Morett természet ut

— A a szegény et Bakán az a drágaság katonák ke denki tudja kenyer, mel eledel, hogy hotné a „Kos usokba né keuyerét. M hirlik — a a hadsereg a mind-u próf. Az új, megj legzőel-bb egész esztend fognak enni.

— Föld méter mély egészséges, k kut felszerel használatnak csak nélkül zeti vár.

— A J gényiről a családja Vas eldője predi irott a P. H től kezdve, Komárom m apjának terj azországgyű széppajjáról apám 5t l pési püspök ki annyi na nyal örökit

Ezeknek eszközlése vezetett Kossuth kormányzó ur minden előtötti megbízatásokat megszüntetve egy új Országos Bizottmány alakítását tartván szükségesnek elrendelni: ezennel tudtul adatik a nemzetnek, hogy e rendelet következtében az Országos Függetlenségi Bizottmány megalakult, s hogy az, ezüdtüve ki magának az 1849-iki Függetlenségi Nyilatkozat valósiságát, az ügyeknek Hazánk választott Kormányzójától vett s vendő utasítások szerint vezetését minden áldozatra kész határozottsággal kezébe vette.

A Bizottmány megvárja a Nemzet hazafias érzelmétől, hogy körülmény szerint kiadandó rendeleti kész engedelmességgel, irányadási követéssel, intézkedései közremunkálással s foganatosítással találkozzanak. — Az 1849-ki zászlónak mind nyílt, mind különös figyelemmel kísérendő alárczos elleni komolyan inti, hogy minden fondorkodástól, a honárulásra mért büntetés terhe alatt; óvakodjanak.

Mindenesetre pedig kinyilatkoztatja az Országos Függetlenségi Bizottmány, hogy rendeleteinek sikert, intézkedéseinek foganatot szerzeni tudand is, el is van hitározva.

Legyen a nemzet jó reménnyel. Készüljön minden becsületes hazafi, a cselekvéshez! Jelzavunk; 1849 és győzelem!

Kelt Budapestben, November 21-kén, 1863.

Az országos Függetlenségi Bizottmány feliratu peosthelye.

A pecsét köralakal bir s oly nagyságu, mint az ezüst egyforintos. Középen zászlótló környezve Magyarország címere látható. Az egyik zászlón „Kossuth”, a másikon „1849” olvasható. A pecsét körirata „Országos Függetlenségi Bizottmány.”

Melléklet a „Debeczeni Ellenőr” szept. 19-iki számához.

funciói között a legérzékenyebb a felháborodásig megértésen csak egy szóval is egy egész vallásfelekezettel? A tisztelendő urat nehezen menti az a kijelentés, hogy ő nem akarta arcul csapni senkinek vallási meggyőződését és már szánja-bánja is azt a könnyelműen kiejtett szót, — mert ő nem a fejjára és nem a holtakra vonatkoztatott. — Magyarazatok által, azokkal a kik ha fejta alatt kívánnak is megpihenni, mégis hisznek a feltámadásban és biznak abban, hogy a fejta miatt nem jutnak a pokolra, — nehéz elhárítani, hogy a tisztelendő ur másként értette a mit mondott. És kicsoda tapintatnak, emberies érzületnek nevezük azt, amely a hetedik gyermekének elhunytá felett kesergő apának szívét a legfájdalmasabb pillanatban, amikor a kicsiny koporsóra az első kapa föld dörögése hull rá ilyen szavakkal vigasztalja: „Vigyázzon kérem, nehogy egykor az ítélet napján az Údvégző azt mondja Önnek: Te szügyeltél engem bevallani az emberek előtt, én is szügyeltek téged Atyám előtt magaménak vallani, nem ismerlek, távozz a örök tüzzre.” Különben ma már megírhatjuk, hogy a botránnyra a rendőrség és kir. ügyészség is rátette a kezét. Vizsgálat indult meg ezen ügyben. Kihallgatásra megvannak idézve, ugy a meghalt gyermek apja Mincser iparos; mint a temetésen részt vett többi tanú.

— A szüret Biharvármegyei törvényhatósági bizottsága a szüret idejéről október 19-ét tüzte ki. Nehány évvel még ezelőtt városunk lakosságát is nagyban érdekelte a hír, levén az Ermelléken 200—300 debreczeni embernek szülője. Ma már ottan híre hamva sínes a szőlőnek. Mindazáltal nagy Biharvármegyében elvéve akad szőlő. Hát ezeknek tudni kell a szüret idejét. Szomorúllá pot!

— A női kereskedelmi tanfolyam felállítása immár teljesen biztosítva van; csak az nem bizonyos még, mikor nyílik meg, okt. 1-én e vagy néhány nappal később. Erről különben Kiss József kir. tanfelügyelő idejében értesíteni fogja az érdekelteket. A városi közgyűlés tegnapelőtt 700 frtot szavazott meg a helyiség átalakítására és berendezésére; a helyiséget pedig a ref. egyház adja a felső leányiskola épületében. A tanfolyamra eddig 55 nő jelentkezett, olyan szám mely ritkítja párját a vidéken: ezek közül 10 vidéki, a többi helybeli. A tanfolyamon a kereskedelmi tanári fognak tanítani.

— Népesedés. Debreczenben szept. 6-tól 12-ig terjedő héten született ev. ref. (1139—1171 anyak.) élve 13 fiú, 20 leány, együtt 33 (28 törvényes 5 törvénytelen) Egybekelt 5 pár. R. kath. élve 1 fiú, 5 leány, halva 1 fiú együtt 2 fiú 5 leány. Összesen 7 (4 törvényes 3 törvénytelen). Izs. (77—78 anyak.) élve 1 törvényes leány. Született összesen 17 fiú, 26 leány — 43 gyermek. Meghalt ezen idő alatt 16 fiú, 11 nőnemű, együtt 29 egyén. Ezek közül ev. ref. 23; r. kath. 4. luth. 1. isz. 1.

— A debreczeni ügyvédi kamara részéről ezennel közhírré tették, hogy Lenthe Kálmán hajdusoboszlói ügyvéd a kamara névjegyzékéből való kitérés czéljából fegyelmi eljárás reudelő határozat folytán az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztett.

— Krausz ezredes, jól sikerült arcképe látható Zádor Lajos kirakataiban. Az arcképet Moretti Rezső festette Nagyvárdon természet után.

— A „komisz kenyér.” Ha a gabona drága a szegény ember kevésbé jó kenyeret eszik. Bakáink azonban egészen másképp járnak; ők a drágaság miatt jobb kenyeret kapnak. A katonák kenyere ugyanis — mint azt mindenki tudja — a híres profunt azaz komisz kenyér, mely rozsából készül s nem olyan jó eledel, hogy nyugodt lelkiismerettel ne viselhetné a „Komiszkenyér” nevet. A nyári hónapokban néha-néha megjavítják a katonák kenyerét. Most miután a rozs drága — a mint hírlik — a hadügyi kormányzat felszólította a hadsereg szállítóit, hogy az egész évben mind a profuntot felerész buzából készítsenek. Az új megjavított „komisz” kenyeret már legközelebb megkapják a katonák, s aztán egész esztendőben jobb ízű, táplálóbb kenyeret fognak enni.

— Földesen a községháza előtt 33 és fél méter mélységben Seidl vereszi kútforró egészséges, bővizű kutat készített. Mihelyt a kut felszerelése készen lesz, átadják a közhasználatnak, amit a jó ivóvizet eddig ugyan csak nélkülözött lakosság már igen nehezezen vár.

— A Jókai búzkeszege. A koszorna regényíróról a multkor azt írta a „B. H.” hogy családja Vasvármegyéből származik, ahol egyik elődje predikátor volt. Erre Jókai czáfolatot írott a P. H.-ba, hogy a Jókai család ősidőktől kezdve, talán az honfoglalás óta mindig Komárom megyében volt otthon, a hol szépséjének terjedelmes birtokai voltak, melyeket azországyülésznek kellett rendeznie. Erről a szépséjéről közli a következőket: „A szépséjémet öt leányának az örökét a nagyhirű pécsi püspök, „Király” akvirálta magához, a ki anyyi nagyhirű közművelődési alapítványt nyalt örökölte meg a nevével — a katolikus

státusban. Nekünk közel rokonunk volt. Mikor a Károly bátyám kis gyermek volt: a püspök felszólította az apámat, hogy adja oda neki a gyermeket, ő felnevelte, papot, nagy embert csinált belőle s a mi családunkat teszi a világi birtokra örökösévé. Ha ráállt volna az apám, hát akkor most mulhatatlanul az én bátyám volna a primási székre a legkompetensebb jelölt; de áldva legyen a boldogultam emlékezte, hogy erősebb volt nálá az igaz kálvinista hitűség, mint a vagyoni iránti ábitóság. mert bizonyára a világ minden infúli és tiarái nem nyujtanának a bátyámnak kárpótló cserét azért a viruló családjáért, a melyet, mint kicsiny ur, de derék ember, megalapított s felnevelt a kiket én is lelkemből szeretek. En pedig, a ki 1848. márczius 15-én lemondtam az ypsziomról, maradok mind végig simplex „i” vel Jókai Mór s nem keresem az ősem érdemében azt, ami nekem hiányzik. Becületes jó hazafiak voltak. Ezt örököltém tőlük.

— Lovak és szarvasmarhák hajtása. A földmívelésügyi miniszter értesíti a törvényhatóságokat, hogy a galiczi cs. k. helytartóság 1891 aug. 17. kibocsátott hirdetménye értelmében Bihar, Szabolcs, Szilágys és több dunántúli magyarországi vármegyék területéről származó kerdőzök (szarvasmarhák, juhok, kecskék) Galicziába való bevitelére vagy behajtása továbbra is tilos marad Magyarország többi vármegyéből azonban, s így Hajdú vármegyéből is, az említett állatok vasutal való bevitelére az állategészségügyi rendőri óvintézkedések pontos megtartása mellett meg van engedve.

— Vasuti előmunkálati engedélyek Sárán kelnek a vasuti előmunkálati engedélyek. Es mindezen tervezett vasutak kiépülésének, amelyeket a közel jövőben előmunkálat alá vesznek, Magyarország olyan sűrűn behálózva lenne vasutakkal, mint Belgium. — Csak az a baj, hogy nincsen olyan nagy pénzintézetünk, amelyik a helyi érdekű vasutak építésére szükséges költségeket finanszírozná. Így a sok engedély közül, melyeket a hivatalos lap a napokban közölt ismét kettő érdekel bennünket. Csávoleszk y Lajos országgyűlési képviselő a debreczen füzesabonyi h. é. vasut óhat polgári szárnyvonalának folytatásként Polgártól Tisza Dob, Tisza Dada és Tisza Lök határainak érintésével Királytelek állomásig, esetleg Nyiregyháziig vezetendő helyi érdekű vasutvonalakra; Szalkai Emil Nyirbátori földbirtos pedig a nyiregyháza máteszalkai h. é. vasut Máteszalka állomásától kiindulólág Ó-Pályi, Nagy Dobos, Vitka községek érintésével Vásáros Naményig, esetleg innen a Tiszaáthidalásával Gergelyi, Tások Csaroda, Passi, Bereg Surány Asztély s Bucos községekig át a m. kir. államvasutak Beregszász állomásáig vezetendő h. é. vasutvonalra kaptak előmunkálati engedélyt.

— Sajtóperhez mégis csak lesz szerencsénk, ha elmarad a már kitűzött két sajtóper tárgyalás. — A legújabb sajtóper, melyet a debreczeni esküdtszék fog tárgyalni, Neezspali Jusztán Sándor nagyváradi kiskereskedő és városi törvényhatósági bizottsági tag indította Rá e Mihály, Nagyvárd város főjegyzője és a „Szabadság” című napilap felelős szerkesztője ellen, az említett lapban reá vonatkozó sértő tárczaikk miatt. A per kimenetele elé Nagyvárd egész város közönvégs rendkívüli érdeklődéssel tekint, aminek meg van a maga oka. Justh ugyanis az igazgatása alatt álló nyomdátársaság által kiadott napilapban hónapok óta kíméletlenül ostromozza a városi tisztikart, úgy hogy e cikkek következtében ifj. Rimler Károly főkapitány és Buch Dávid főmérnök már szükségesnek tartották önmaguk ellen megkérni a fegyelmi vizsgálatot. Justhnak ezt az eljárást ítélte el a „Szabadság” egy tárczaikkében, a legerősebb kitételekkel illetve Jushtot.

— A levéltitok védelme. Baross miniszter a levéltitok megóvása érdekében közelebb következő rendeletet intézte a posta és távírda hivatalokhoz: „Megtörtént, hogy egy fél saját levele után a postahivatal helyiségében lévő levélhordónál tudakozódván, ez alkalommal egy másik félnek a levélét is meglátta s e körülményből kifolyólag anna kellemetlenséget okozott: a kir. posta- és távírda hivatalok gondoskodjanak, hogy a levélhordók a hivatalban csak az e czélra kijelölt oly helyen érintkezzenek az őket kereső felekkel, ahol más leveleket, vagy posta küldeményeket nem láthatnak, úgy hogy a levéltitok keilően biztosítva legyen.

— Ö. T. Ármós Bálint házibirtokos 25 frttal a debr. önkéntes tűzoltó testület alapító tagjai sorába lépett.

— Új daltermék. Lányi Ernő a kitűnő zene költő, legközelebb dalomat írt Szabolcska Mihálynak „Erősödünk k. S z a p o r o d u n k” kezdetű, hazafias dalára, s azt versersenyt darabul a debreczeni dalegyületnek ajánlotta.

— Hajdúvármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az igazoló választmány által 1892. évre megállapított névjegyzéke: Semsey Andor Budapest 19120.45, Gr. Z. Chy Géza Tetélen 6411.42, Stern Jakab Kaba 3650.27, Forray Henrik Budapest 3385.98, Gr. Dégenfeld Gusztáv Téglyás 2996.06, Hartste n Péter Nádudvar 2829.70, Fischbein Ignác Debreczen 1870.05, Vecsey Oláh Miklós H. Nánás 1822.72, Adler Farkas H. Szoboszló 1330.39, Fürst Ödön B. Ujváros 1246.65, Fekete Sándor Debreczen 1215.96, Berger Vilmos 1195.47,

Lichtschein Mózes B. Ujváros 1189.95, Lichtschein Samu B. Ujváros 1104.80, Ujváry Béla H. Nánás 1083, dr. Czeglédy Mihály H. Szoboszló 1020.22, Figdor Dezső P. Ladány 997.65, Bogdán Gábor Földes 986.26, Lichtmann József P. Ladány 959.34, Ludmann Lajos Nádudvar 955.57, Somossy Béla H. Bözörmény 916.66, Oláh Jakab H. Nánás 892.35, Takács László H. Nánás 881.22, Lukács Dezső Nádudvar 868.11, Berencsy János H. Nánás 851.92, Leitgeb János birtokos Derecske 847.96, Molnár Endre Nádudvar 838.29, Kövér Gábor H. Bözörmény 816.15, Nagy Imre H. Bözörmény 801.29, Klein Aladár Józsa 787.37, Rosenfeld Ignác Kaba 773.46, Pákozdy Lajos H. Nánás 739.70, Tisza Imre P. Ladány 730.24, Kupferstein Israel. H. Dorog 705.81, Csohány Antal H. Nánás 698.77, Dr. Varga Géza Debreczen 698.68, Stern Péter Téglyás 697.70, Neumann Sámuel H. Szoboszló 675.47, Kállay László Földes 669.96, Mandel Sámuel Kaba, 666.84, Rosenfeld Salamon P. Ladány 654.42, Gyémánt Sámuel P. Ladány 637.76, Nagy Kálmán H. Nánás 636.97. — Szőlőművelés Imre Földes 626.34, Szalay János H. Nánás 621.70, Körmives Venczel Nádudvar 618.70, G. Tóth Mihály H. Szoboszló 611.18, Harstein Gyula Nádudvar 601.78, Csohány László H. Nánás 581.49, Szekeres István Egyek 577.60, Jubász Károly Szovát 573.89, Dr. Király István Bicske 561.20, Harstein Kálmán Nádudvar 560.69, Padrah Sándor H. Szoboszló 548.58, Stark István Csage 539.85, Papp Sámuel B. Ujváros 537.06, Csapó István Földes 524 frt 82 kr, Karap Mór Debreczen 515.23 kr, Kun Ferenc Nádudvar 508.35, Barak János H. Bözörmény 504.93, Osváth Ferenc Debreczen 500.44, Reszegi László H. Nánás 497.99, Kiss János Egyek 497.14, id. Kiss Dániel H. Szoboszló 485.66, Berencsy Gyula H. Nánás 474 frt 34 kr. (Folyt. köv.)

— A báránli lelkész választás idejéről az egyházmegye elnöksége szept. 27-ét tüzte ki. A választás vezetésére László János n. b. jomai lelkész, egyb. megyei főjegyző, és egyik legújabbban választott világi tanácsbíró van kiküldve.

— Még egy sajtó tárgyalás. Barát Armia magán vádlónak ifj. Steiner Károly és Reiser Adolf ellen becsületsértés miatt folyamatba tett sajtóvívó ügyében az esküdtszék előtt leendő tárgyalás határideje gyantát f. évi november 16 dik napját tüzte ki Jelenffy Kornél kir. törvényszéki elnök. — E végből ma megkereste Simonffy Imre polgármestert, hogy az esküdtszék illető osztálynak behívásáról gondoskodjék.

— Lóvásárok tarthatók. A földmívelésügyi minisztartól ma leérkezett a rendelet, melylyel a debreczeni heti és országos lóvásárok betiltását elrendelő intézkedését egyelőre felfüggeszti és amennyiben a folyamatban lévő lóvásárgalat eredményéhez képest szigorubb óvó intézkedéseket elrendelni kénytelen nem lenne, megengedi, hogy a lóvásárok megtartásának: de azon feltétel mellett, hogy minden darab ló, mielőtt a lóvásártérbe bevezetnének, állatorvos által megvizsgáltassék. Ezen vizsgálatnál jelen lesz a kerületi állami állatorvos is. — Klimó Miklós országos főállatorvos a Hortobágyról ma d. e. még nem érkezett vissza.

— Bihar megye özi közigyelését szerdán kezdték meg báró Döry főispán elnöklete alatt, a bizottsági tagok élénk részvétele mellett. Az alispán jelentése szerint a lefolyt három hónapban a közegészségügy nem volt kedvező, főleg emésztési és légzési bajok fordultak elő leg többbször. Az állategészségügy kifogástalan jó volt. A közbiztonság megcserte kielégítő. Az aratás eredménye általában véve jó, az árak kedvezőek. A kőzadók befizetése kedvezőek. A kőzadók befizetése ürvendetes len illetet nyert, a kedvező aratás után. Megyei aljegyzőül 60 szavazattal Fráter A., 57 szavazattal ellenében Kelemen Józsefet választották meg. A bihar-megyei közközházra vonatkozó alispáni jelentés szerint az alapszabályok és a rendszer megváltoztatása van kilátásba helyezve. E jelentés kinyomatását elrendeltetett s a jövő közgyűlésre tüzetteti ki tárgyalás czéljából. A közgyűlést esztőtörtökön folytatták, mikor is a belügyek elintézésére került a sor.

— Bábaképző tanfolyam. A nagyváradi bábaképző intézetben az idén is lesz téli tanfolyam, a melyre október 1—10-ig lehet beiratkozni. A jelentkezők vigyék magukkal keresztlevelüket, továbbá honossági, erkölcsi és orvosi bizonyítványukat.

— Orth János él! A Wiener Tagblatt szerint az uralkodóházhoz közel álló körök bou az a hír kering, hogy a régen eltűntnek, s meghaltának hitt Orth János (János főherceg) életben van és a legutóbbi chilei polgárháboruban a fölkelők mellett és Balmaceda ellen tevékeny részt vett. Orth János a háboru kitörése előtt hajója legénységéből 18 osztrákot Buenos-Ayresben partra szállított, a Margareta hajót más névre keresztelte és a legény séget idegenekkel pótolta. Ez alkalomból megjegyzendő, hogy a főherceg anyja a 600.000 márkára rugó biztosítási összegget még most sem vette fel és hogy a főherceg végrondeletét mai napig sem hirdették ki.

— A Magyar testvérek zenekara Nagyvárdra utazott hol a mai és vasárnap délutánra Debreczenre. — Bihar megye legtöbb adót fizetői. Schlauch Lőrincz adója 102612 frt 74 kr, gr. Almásy Kálmán 17307 frt 10 kr, gr. Zichy Ferenc 13363 frt 87 kr. Pável Mihály 10000

frt 79 kr, Tisza Kálmán 8259 frt 85 kr, gr. Stubenberg József 7552 frt 86 kr, Schwarz Abraham 6618 frt 26 kr, Raesek János 6489 frt. 89 kr, gróf Kornis Károly 6028 frt 7 kr, Stern Simon 5046 frt. 71 kr. Nágel János, Winkler József, Zajnai János, Zeley János, Széchenyi Jenő, Vinterhatler Antal, Fraknói Vilmos, Anorászy János és Schiffner Ede egyenkint 4872 frt 51 kr, Lovassy Ferenc 4296 frt 91 kr, Juriesky Mór 4142 frt 19 kr, gr. Csekonits Endre 4122 frt 58 kr. Szilágy József 3943 frt 57 kr, Tóth László 3698 frt. 1 kr, br. Bors Frigyes 3608 frt 49 kr, gr. Károlyi Tibor 3595 frt 93, id. Büllöny Sándor 3459 frt, 32 kr; Schwartz Ignác 3376 frt Beöthy Akos 3305 frt 21 kr. adóval. Ezután következnek a három-két és egy ezer frton felül fizetők, köztük találjuk Kövesdy János debreczeni polgárt is, a ki bihar megyei birtokai után 1119 frttal van megadóztatva. — Hanem 6 2378 frt. debreczeni adója révén csak Debreczenben kívánja virilista jogait gyakorolni. A nagy adófitetők névsorában találjuk továbbá Jámbor Ferenc debreczeni polgárt 645 frt. Fráter Imrét a debreczeni szabadságvárt elnökét 459 frt Baróthy Bélát 347, S e b e s Györgyöt 297 frt adóval ugyszintén a hajdumegyei Földesről Kálai Lászlót 506frt és Karácsony Lajost 351 frt. adóval.

— Presbyteri közgyűlés lesz holnap d. e. az ev. ref. egyház tanácstermében folyó ügyek tárgyalása végett. Ezek közt lesz a czegléd-utozai parochia építésének ügye is. — Ugy értesülünk, hogy a czegléd-napiutezai sarokház tulajdonosa hajlandó cserélni a Mézes Komáromi-féle házzal, de csak úgy, ha a ház utáni földet is cseréltetnek. — Így határozottan rosz üzletet kötne az egyház. Hiszen a M. Komáromi telekhez árverés útján jutott az egyház, fizetvén érte 7800 forintokat, — hogy az örökösök, kik közé az egyház is tartozott, kielégíthetők legyenek. E háznak ondódi földje is nagyobb, mint a Németh háza s a ház anyagját az építő vállalkozó 2000 frt értékben hajlandó átvenni; míg a Németh ház ma nem értéktelen anyagból áll.

— A kereskedelmi akadémia I. psztálya mellé a párhuzamosat a fenntartó testület az igazgató szobájában volt kénytelen berendezni. — Az akadémia háza falazatát már a második emeletnél csaknem egészen egyenlegbe hozták. Serényen dolgoznak a kereskedő testület háza alapozásán is.

— Dalestély. A debreczeni „munkás dalegyület” által f. évi szeptember hó 19-én ma este a „Margit” fürdő diszertmében díszlobogó alapja javára táncszal egybekötve dalestélyi rendeztetik, a következő műsossal: „Marsellaise” Rouget de Isle, „Mariskám Knaht „Elj őseink hazája” Schuman, „Gondúzó” Flotow, „Ha meghalok” Mácsay, „Loreley” Siloher. Egyleti alapító és pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. A szabadjegy két személyre érvényes. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti díj személyenként 50 kr. Jegyek előre váltbatók a Rózsabokorhoz czimzett vendéglőben (Kis-uj-uteza) és este a pénztárnál.

— A közgazdasági bank üzlete az első héten kielégítőleg indult. Már megkezdődött a részvények kiadása is.

— Nem elmebajos. Ez a véleményem az országos tébolyda orvosának Nagy Imre bözörményi legényről, aki szeretője apját megölte s a végtárgyaláskor pedig bolondnak tettette magát. Észér felkelték az országos tébolyda megfigyelő osztályába, ahol kimondták rá, hogy rendén van az esze.

— Tűzjelző állomásokat készült felállítani a tűzoltó egylet a város olyan részein, ahol nincs telefon állomás. Kilenecz tűzjelző és négy telefon állomás berendezése van tervebe véve. A költségekre néhány száz forinttal rendelkezik az egylet, a városról is várnak ezenkívül valami támogatást, ami nem annyira az egyletnek, mint inkább a közönségnek áll érdekében.

— Öngyilkossági kísérlet. Ma délelőtt a Nagyerdőn egy 18—20 éves ismeretlen nevű ifja pisztoly lövéssel akart életének végét vetni. Szájába lőtt, de nem halt meg. Esméletlenül szállították a kórházba.

— Mérges szőlő. Az ez idén elharapózott peronoszpora ellen a gazdák tudvalegyőleg rézgálic-oldattal védekeznek. E szernek használatát a földmívelési minisztérium utasítására épen most rendelte el a Debreczen város tanácsa is egy házanként széthordott nyomtatott hirdetményben. — De már előbb is sok szőlő birtokos védekezett rézgálic oldat permetezéssel. A rézgálic-oldat azonban használat közben a szőlőfirtókra és szemekre is rárakódik apró, világos kék pontok alakjában, melyeket sokszor észre sem lehet venni. — Az ilyen szőlőtől már azonban állítólag sokan rosszul lettek s mi korábban jelez-tük ezt, de orvosi tekiutly azzal nyugtatott meg, hogy nem veszélyes a permetezett szőlő; mégis jó, ha az ilyen asztára kerülő szőlőfirtókat előzetesen jól meg mossák. — Most egy közgazdasági író figyelmeztet arra, hogy a fővárosban a rézgálicozal befecskendezett szőlőtől sokan megbetegedtek. Jó volna azért alaposan megvizsgáltatni, mi igaz ebben a hirben; a miniszteri utasítás valótlannak állítja.

x Hígy a magyar t. cz. közönség meggyőződést szerezzen, hogy milyen különböző tengerentúli országokban vannak a valódi Singer varró gépek elterjedve, a „Singer”

Napoukint érkeznek raktárra

szébbnél szébb újdonságok a közelgő őszi időnyre u. m.

Divatos nőruhaszövetek, keskeny zsinór és tolliszek, fekete divatkelmék.

SZINES SELYMEK,

mosó velezek.

Téli Himalaya kendők.

Különös szép választékban.

SZŐNYEGEK,

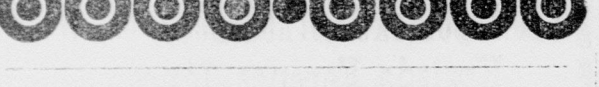
hútorszövet függönyök,

ágy és asztalterítők,

melyeket igen olcsón és szabott áron ajánlunk a n. é. vevő közönségnek.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

Üzlethelyiség változtatás.

KATZ HERMAN

férfi és gyermek ruha raktára

szeptember közepétől kezdve

HUSZÁR KÁROLY

fűszerkereskedő volt üzlethelyiségébe

a „BIKA” szálloda mellett,

helyentetik át.

Üzlethelyiség változtatás.

Üzlethelyiség változtatás.

Női divat terem.

Kunz József és Társa

özégnél
DEBRECZEN,

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évrára a

legújabb divatkelmék

vásárlásért raktárra érkeztek,

melyekből kiváncsiak sájt ujjonnan berendezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakképzett erők által izlésteljesen és jutányosan állítottunk elő.

Vászon kész fehérnemű és szőnyeg nagy raktárunk

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyujt.

!Ujdonság!

a párisi és londoni hölgyek körében divatos illatszert!

Mindkét illatszert, mint különös újdonságot ajánlom az

Essence concentrée Damara-lynnél az poden rendkívül kedves bouquet képez és a

Essence concentrée Coelogná orchidee-ből nyerve, általam preparálva hathatós kellemes illattal.

UJ!!
harangvirágja. Heliotrope blanca. Popp

Maréchal Niel rózsája. Lilas blanca

Aranyliloma. (Weisser Peau d' Espagneja. Flieder.)

Gyártmányaim vásárlásánál mindig tessék figyelni a czégre:

Popp J. G.

cs. és k. osztr. és görög k. ndv. szállító Bécsben, I. Bognergasse 2. Páris és NewYorki.

Gyár és raktár: Bécsben I. Bognergasse 2 valamint Debreczenben: Tóth Béla, (főraktár Dr. Rothschnek V. E., Balázs A. Mihálovits István Muraközy L. örökösai, Örvényi Ottó Szilágyi P. M., Tamássy Béla, Füleky P. urak gyógyszerárában, ugyszinté Szent Királyi Tivadar, Csanak J. és Schwarz B. urak üzletiben és Magyarország minenyógyszerárában, gyógyszerüzletében és illatszert kereskedésében.

Arany érem Felszárad óta Pécs 1888.

Kitünőnek elismerve dr. SHULSZKI-féle

ARCZENŐCS és MOSDÓVIZ.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak felszárad óta mindenütt elterjedt világhírűk és bámulatos hatásúak képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibircs, szeplo és májfoltok, forrósg vagy úgy álta keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalan sárga ellen.

Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóviz 1 frt., egy kis üveg 50 kr.

Jolissante-Puder

(fehér, rózsas vagy sárgás.) Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlató; az arczörnek kellemes színt ad és láthatatlannal tapad.

Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Jolissante-Fogpor

leggyógyosabb fogpor a fogak tisztítására, odvasodására és büzdös megóvására kitünő, a foghúsrá legjótékonyabb hatású.

Egy doboz ára 50 kr.

JOLISSANTE-CRÈME

bőrfinomító és szepítő szer. Kitünő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kilitések eltűzésére.

Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Kapható **MOLNAR LIPÓT** gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. **DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHNEK V. Emil** gyógytárában.

(Telefon hálózati 5-ik szám.)

Egyetlen kísérlet mindenkit meggyőz arról, hogy a

Zacherlin

csakugyan a legjobb irtó szer a rovarok ellen,

mert — a mire más szer képtelen — meglepő gyorsan és teljes sikerrel pusztít ki „mindenfélé” ártalmas férget. — Legcélszerűbb használati mód az üvegre illesztett „Zacherlin-Sparer”-rel (Zacherlin-megtakarítóval) való elporzás.

Ne tessék a Zacherlint a közönséges feregirtókkal összetéveszteni, mert a Zacherlin igazi különlegesség, mely soha s sehol másképp nem kapható, mint

lepecsételt üvegekben J. Zacherl névfőlirással.

A ki tehát Zacherlint kér és port papiros-dobozban vagy csomagban elfogad, határozottan meg van csalva. Valóit kapnak a következő czégeknel:

Debreczenben:	Geréby Fülöp,
Csanak József,
Havas József,
Szentkirályi Tivadar,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Dömök Béla,
Bornyász József,
Deutsch Albert, | Debreczenben: | Ganovszky Lajos,
Gaszner Károly,
Kovács Mihály,
Kohn Testvérek,
Kohn Henrik,
Kun József,
Leidenfrost Ármin,
Riekl József Zelmós,
Szabó Zigmund, | Debreczenben: | Tóth Béla,
Pozsgai Antal,
André Gyula,
B. Ujfaluban:
Botyán Gábor,
ifj. Weiszberger I.
Er-Mihályfalván:
Pollák Mórész,
H. Bösörményben:
Gemeinbeck J.
H. Nánáson:
Schlachta János.
H. Szoboszlón:
Körner B. uraknál. |
|---------------|---|---------------|---|---------------|---|

em ily csaló-
i valót hagy-
én fizet. Még
ény iránt is
lefokozódní.
iránt a ter-
biztató pers-
ése. A föld-
zta, hogy az
állomásokat
ovások szá-
rtént, mert a
obb része a
sztul el s így
baj meg fog
végre ténynyé
ól már hetek
yminiszternek
a, még pedig
y a politikai
években sok
porált már és
rtékút hajlan-
yam mintegy
folyamot 82 1/2
A nyilvános
elében fogják
alajdonos:
si Gyula.
ADOLF
ok tudora
anastikái
yenészeti)
Magy. u. 1708.
Szegényeknek
y.
tmény,
ajtó, a p-ladá-
1891. P. szá-
ytán közhírré
yi Sándor
at é k á h o z
. 1565. 1819.
42. 519. 1121.
vi, továbbá a
ratéket képező
atlanoknak is
ajdonos örökö-
ek is, a debre-
1077/1891. P.
árverésen egy
adását elren-
8 l d e s k ö z -
ő fogantositá-
ri szeptember
előtti 9 órája
mbérelni szán-
el hivataknak meg,
00 frtot tartoz-
ai, mely összeg
előre fizetendő
tetébe fog beszár-
r és közelebbi
érdekeltek meg-
verés alkalmáva-
által megállapít-
„Budapesti Köz-
eni Ellenőr“-ben
t az érdekeltek-
an, nemkülönben
szomszédos köz-
megküld-tik.
1891. évi szep-
Simon Balázs
bir. végrehajtó.
gy
RÉ
tővében
ó.
ajdonossa!, Hajnal-

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
kész férfi ruha üzletemet
 az őszi és téli idényre a legújabb bel és külföldi
szövetekkel gyarapítottam,

és így most már mindennemű megrendeléseket jutányos árban elfogadok, a legújabb divat szerinti elkészítésére.

Raktáramon lévő nagy választéku kész férfi, fiu és gyermekruhák igen olcsó árban kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri
 tisztelettel

FRANKEL FERENCZ

Debreczen, főpiacz és hatvan-utca sarkán
 özv. Tóth Gyuláné uraő házában 1579. sz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy mai napon

valódi Harlemi virághagymák
 mint: jácintok, tulipánt, crocus,
 narczis, taczeták és Ranunkulus

mögérkeztek és mind legjobb és kipróbált szép fajokból áll a választékomban, nem összehasonlítható avval, a mit minden évben utazók szoknak árulni a városunkban.

Becsés pártfogásáért eszedezve, vagyok
 teljes tisztelettel

Paczelt János

mag és virágkereskedő.

Kis-templom bazár-épület DEBRECZENBEN.

Ügynökök

azonnal felvétetnek, minden hol könnyen eladható gyári áruk megrendelésének átvételére.
 Ajánlatok F. Hamáček, Prág 1050/II. intézendők.

Kwizda közsvényfolyadék.

fájdalom csillapító szer

közsvény reuma és idegbaj ellen
 Ezen szer fészamodásoknál, az izom és inak bégységánál, görcsöknél (bokagöres) idegfájdalmaknál, is de különösen erősítőnek nagy strapák előtt és után, valamint hosszú meneknél kitűnően használható.

Egy üveg ára 1 frt.

Kwizda Alveolar fogcsépej Kwizda francz. sóborsze
 1 üvege 50 kr. sze. 1 üveg 85 kr.
 Kwizda hajszese. 1 üveg Kwizda Alveolar-szájvíze.
 cse 50 kr. 1 üvege 40 kr.
 Kwizda tyukszem tapasz. Kwizda utifűje. 1 üvege
 1 doboz 35, 70 kr. 35 kr.
 Kwizda tyukszem és szemes Kwizda Alveolar-fogpsz.
 mölcs folyadék 1 üveg. 1 porcellan doboz
 cse 35 kr. 70 kr.

Kwizda hagymakenőse 1 tégely 80 kr.

Csak akkor valódi ha rajta a mellékelt védjegy látható. Kapható minden gyógysertárban. Naponta postai szétküldés a főrak tárl által

Kreisapothek Kornenburg bei Wien.
Kwizda Ferencz János.

Meghívás

a debreczeni termény és áruraktár részvénytársaság
 által

folyó évi szeptember hó 27-kén délelőtt 10 órakor,
 a városháza nagy tanácstermében

tartandó

évi rendes közgyűlésére.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az előterjesztett 1890/91-ik évi mérleg jóváhagyása és a fölmentvény megadása.
3. A nyeresmény feletti intézkedés, a javasolt osztalék megálapítása.
4. Két igazgatósági tag sorshuzás utján kilépven, azok helyének utjánai betöltése.
5. Három felügyelő bizottsági tag tálasztása.

Debreczen, 1891. szeptember hó 4-kén.

az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni szándékoznak, kéretnek, hogy az alapszabályok 24 ik cikké értelmében, részvényeiket a közgyűlés előtt legalább egy nappal a társaság pénztáránál, vagy a debreczeni ipar és kereskedelmi banknál, térítvény és igazolójegy kiszolgáltatása mellett letenni sziveskedjenek.

SOK PÉNZT

szereshetnek minden állásu tisztességes egyének, kik bankképviselőgységüket (törvéyszerűen kiállított részletivek és sorsjegytársasági könyvecskék) átvenni akarják.

Üzletünk 25 év óta áll fenn

Szigoru és szilárd alap.

Legmagasabb jutalék jutalomdíjjal, esetleg állandó fizetéssel.

Ajánlatok intézendők a

Betéti társaság

Dírné d testvérekhez

Budapest, V. Fürdő u. 4. sz.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitűnőbb mázólo szer puha pad ó számára. 1 nagy palack ára frt. 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 kűcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar Debreczen.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. építész urakat, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemben

a legkitűnőbb gyártmányu

AGYAG és majolika kályhákat

bevezettem és egy nagyobb szabásu felállított mintakályha- valamint készlet-raktár fölött rendelkezem.

Tekintve, hogy gyárosom a legügyesebb és legmegbízhatóbb kályhaszerelőjét bocsájtotta rendelkezésemre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőim igényeinek tökéletesen megfelelehetek.

Midőn a t. építész urakat és a n. é. közönséget

AGYAGKÁLYHA RAKTÁROM

megtekintése céljából tisztelettel meghívom, egyuttal felhívom b. figyelmüket

legdusabban felszerelt

vaskályharaktáramra
 fa, szén és koksztűtésre.

KÉPES ÁRLAPOK BÉRMENTVE.

Tisztelettel

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA, DEBRECZEN, VÁROSHÁZ SARKÁN.

Debreczen Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában 1891. Széchenyi-utca SIMON-ház.

Uj hathatos gyógmód.
 Előkelő orvosoktól bizonyítványok.
 Artalmatlan, gyógszer nélkül.

Minden ideg-betegségnek

legmelegebben ajánlatik a már 21 uj kiadást ért Weismann Róbert által irt:

Idegbetegség és gutaütésekről, annak meggátlása és gyógyítása.

Ingyen kapható: Dr. Rothschnek V. Emil gyógszertárában.

Ghirstofle & Comp WIEN.

cs. és k. udvari szállító. (Heinrichshof)
 Minden kiállításon a legmagasabb kitüntetés.
 Legnehezebben megozústózt mindennemű ét és asztali eszközök, kiházásitási kellekek, tábla, thea és kávés szervicek, aufsatzok (asztalékek)

ugy egyszerű, mint a legdiszedeabb kivitelben.

Különleges cikkek
 szállodák, vendéglők és kávéházaknak, ugy szintén neveldeknak, c'uboknak, tisztí ét kezdéknak és hajóknak.

Az ezüst mennyisége minden darabra reá van véve, ugyszintén a teljes név

HIRSTOFLE és a fenti gyógy.
 Egvedűli pótlék velédi ezüst helyett.

12 evőkanál	—	frt. 17.—
12 villa	—	17.—
12 kás	—	17.—
12 esemege-villa	—	15.—
12 " kés	—	15.—
12 kávés kanál	—	9.—
12 moccakanál	—	7.—
1 Levesmerő	—	5.30
1 tejmérő	—	3.20
1 főzelék kanál	—	4.—
12 villa- és késtartó	—	8.25
1 tállaló villa	—	1.50

Árszámítások és képes árlapok ingyen.